

Raadsvoorstel

Burgemeester en wethouders

Jaargang	: 2026
Zaaknummer	: 3923405
Datum	30 juni 2026
Onderwerp	: Ontwerpbesluit oprichting stichting Alphen 2050

Voorstel:

1. Op grond van het bepaalde in artikel 160, tweede lid, Gemeentewet, zijn wensen en bedenkingen te geven ten aanzien van het ontwerpbesluit van het college tot oprichting van de stichting Alphen 2050 (inclusief concept statuten).

Kerngegevens

Publiekssamenvatting

De gemeente Alphen aan den Rijn groeit naar ongeveer 140.000 inwoners in 2040. Het college wil zorgen dat die groei samengaat met brede welvaart voor iedereen binnen een complexe wereld die grote veranderingen doormaakt. Het college geeft hierin graag met lef en hoop richting.

Dit geeft aanleiding voor het college van B&W van de gemeente Alphen aan den Rijn om de raad voor te stellen hiervoor de stichting Alphen 2050 op te richten. Het college ziet dit als een versterking van het denkproces zónder daarbij verantwoordelijkheden over te dragen.

De stichting heeft als doel te reflecteren en te adviseren op de totstandkoming van het ontwikkelperspectief Alphen 2050. Voor het oprichten van een stichting is op grond van artikel 160 lid 2 van de Gemeentewet nodig dat het college een ontwerpbesluit tot het oprichten van een stichting aan de raad toezendt, zodat hij zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college kan brengen, voordat het college definitief overgaat tot oprichting van de stichting.

Inleiding

De gemeente Alphen aan den Rijn groeit naar ongeveer 140.000 inwoners in 2040. In het coalitieakkoord 2026–2030 wordt aangegeven dat die groei samengaat met brede welvaart

voor iedereen, binnen een complexe wereld die grote veranderingen doormaakt. Het college geeft hierin graag met lef en hoop richting.

Dit is aanleiding voor het college van B&W van de gemeente Alphen aan den Rijn om de raad voor te stellen hiervoor de stichting Alphen 2050 op te richten.

Doel oprichting stichting

De nog op te richten stichting Alphen 2050 zal in opdracht van de gemeente gevraagd en onafhankelijk adviseren en reflecteren. Daarbij kan zij ook externe relaties betrekken en zo kennis en ervaring van buiten te benutten. Op die manier draagt de stichting bij aan het opstellen van de groeistrategie voor 2050. De stichting verricht haar werkzaamheden binnen een bredere bestuurlijke opdracht “ontwikkelperspectief, groeistrategie 2050”, zoals enerzijds genoemd in het coalitieakkoord 2026–2030 en anderzijds vorm krijgt via een nader door college van burgemeester en wethouders vast te stellen startnotitie (voorzien juli 2026), welke aan de raad zal worden voorgelegd ter bespreking. Het college ziet de oprichting van de stichting als een versterking van het denkproces en het maatschappelijk debat zónder daarbij verantwoordelijkheden aan de stichting over te dragen. Op geen enkele wijze wordt afbreuk gedaan aan de bevoegdheden van gemeenteraad en college.

Bestuur van de stichting

De burgemeester van de gemeente Alphen aan den Rijn is beoogd voorzitter van het bestuur van de stichting. Daarnaast worden voorafgaand aan de oprichting van de stichting nog minimaal twee (maximaal vier) bestuursleden geworven. Het bestuur is na oprichting verantwoordelijk voor de benoeming van bestuursleden. Het college kan bestuursleden schorsen of ontslaan (zie akte, artikel 2, lid 7b en c).

Het stichtingsbestuur wordt een aantal maal per jaar benaderd om mee te denken in de diverse fasen van totstandkoming van de groeistrategie. Het bestuur zal zich bij de uitvoering van de werkzaamheden van de stichting laten adviseren door externe adviseurs (zie ook artikel 6, lid 5). Het college heeft inmiddels voormalig wethouder Van As bereid gevonden om als strategisch adviseur voor de toekomstige stichting op te treden.

Governance

De bestuurlijk opdrachtgever van de opdracht aan de stichting (en tevens voorzitter van de stichting) is de burgemeester van de gemeente Alphen aan den Rijn, namens het college van burgemeester en wethouders. Ambtelijk opdrachtgever is de gemeentesecretaris/algemeen directeur. Ambtelijk opdrachtnemer zal nog nader worden bepaald, waarbij uitgangspunt is dat de opgavemanagers hier een centrale rol in gaan vervullen.

De stichting rapporteert tenminste 2 maal per jaar over haar activiteiten aan het college van burgemeester en wethouders, of zoveel vaker als de situatie daartoe noopt. De opbrengst wordt betrokken bij de documenten die in het kader van het visieproces aan college en raad zullen worden aangeboden.

De gemeenteraad wordt geïnformeerd via begroting en verantwoording in de P&Cproducten. Financieel onder de paragraaf Verbonden Partijen, inhoudelijk via het beleidsprogramma dat zich richt op (gebieds)ontwikkeling.

Juridisch

De gemeente kiest ervoor om de inzet van de stichting in de vorm van een overheidsopdracht vorm te geven. De gemeente maakt daarbij gebruik van 'quasi-inbesteding' in de zin van artikel 2.24a Aanbestedingswet (Aw). De op te richten stichting wordt een verlengstuk van de gemeente.

Om gebruik te maken van quasi-inbesteding dient te worden voldaan aan de volgende voorwaarden (zie artikel 2.24a lid 1 Aanbestedingswet):

- i. De gemeente oefent toezicht uit op de stichting zoals op zijn eigen diensten (toezichtscriterium).
- ii. Meer dan 80 % van de activiteiten van de stichting worden uitgeoefend in de vorm van taken die zijn toegewezen door de gemeente (merendeelcriterium) en
- iii. Er is geen directe participatie van privékapitaal in de stichting.

Deze voorwaarden worden in de statuten van de stichting en/of in de overeenkomst tussen de gemeente en stichting opgenomen.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Met de oprichting van de stichting Alphen 2050 wordt extra meedenkkracht georganiseerd om zo het proces van de ontwikkelstrategie richting 2050 verder te verrijken.

Kader

- Artikel 160, lid 2, Gemeentewet
- Coalitieakkoord 2026-2030
- Artikel 2.24a Aanbestedingswet

Argumenten

Het oprichten van een stichting als verlengstuk van de gemeente, maakt het mogelijk om de gewenste groei met extra strategische denkkracht verder richting te geven. Op uitnodiging van het bestuur wordt op thema een aantal sprekers en/of adviseurs uitgenodigd om een bijdrage te doen.

Duurzaamheid

Geen.

Participatie

N.v.t.

Financiële consequenties

Het budget voor uitvoering van de opdracht aan de stichting wordt vooralsnog becijferd op 200.000 euro in totaal voor 2026, 2027 en 2028. De kosten voor 2026 worden verwerkt in de Najaarsnota 2026 en bij begroting 2027 vindt integrale afweging plaats.

Realisatie

Na het al dan niet uitbrengen van wensen en/of bedenkingen door de raad, zal het college met inachtneming daarvan, definitief overgaan tot besluit tot oprichting van de stichting Alphen 2050 en tot benoeming van de burgemeester als bestuurder van de stichting.

Een notariskantoor stelt de statuten van de stichting verder vast, waarmee de oprichting van de stichting een feit wordt. De notaris zorgt voor de verdere afhechting van de oprichting, zoals sluiten van een opdrachtovereenkomst met de stichting en inschrijving in Kamer van Koophandel. Het streven is dat de stichting dan in de zomer van 2026 formeel van start kan gaan.

Bijlage(n)

– statuten stichting Alphen 2050

Burgemeester en wethouders van Alphen aan den Rijn,

de secretaris

de burgemeester

Besluit

Gemeenteraad

Jaargang	: 2026
Zaaknummer	: 3923405
Datum	30 juni 2026
Onderwerp	: Ontwerpbesluit oprichting stichting Alphen 2050

De raad van Alphen aan den Rijn,
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 30 juni 2026,

Besluit:

Wel wensen en bedenkingen kenbaar te maken ten aanzien van het ontwerpbesluit van het college tot oprichting van de stichting Alphen 2050 (inclusief concept statuten). Het betreft de volgende wensen en bedenkingen:

1. In de doelstelling van de stichting nadrukkelijker tot uitdrukking te laten komen dat een maatschappelijk zo breed mogelijke input opgehaald wordt t.b.v. het Ontwikkelperspectief 2050.
2. Het versterken van burgerparticipatie en daarmee het kunnen verzamelen van signalen uit de samenleving.
3. Als stichting te fungeren als een strategische denktank om vanuit verschillende expertises een bijdrage te leveren aan het Ontwikkelperspectief 2050, waarin ook de weg naar een leidende rol in de regio is uitgewerkt.
4. Ten behoeve van de strategische denktank te komen tot adviserende rollen, waarmee vanuit een breed netwerk kennis kan worden opgehaald.
5. De governance van de stichting zodanig in te richten dat er daadwerkelijk sprake is van een onafhankelijke advisering van het college en de raad.
6. De adviezen en rapportages van de stichting aan de raad te verstrekken zodat de raad zijn kader stellende en controlerende rol kan vervullen.
7. Het functioneren van de stichting mag op geen enkele manier het proces van visievorming, het voorbereiden van strategische keuzes en de uiteindelijke besluitvorming in de raad doorkruisen.
8. De raad jaarlijks te informeren over de voortgang van de stichting. Daarmee periodiek inzicht te geven in de besteding van het budget, de uitgevoerde activiteiten en bereikte resultaten.

Gewaarmerkte bijlage(n):

– geen

Vastgesteld in de openbare vergadering van 9 juli 2026.

De raad van Alphen aan den Rijn,

de voorzitter,

de griffier,

mr. F.D. (Erik) Heijningen, v drs. J.A.M. Timmerman